દો—ક્ષણ ક્ષણ આવરદા ઘટે, ઘટે દિવસ ને રાત;
કાલ તણું હમણાં કરો, કાલ તણી શી વાત !

શ્રી સામાયિક વ્રત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય તરફથી
શાહ ત્રીભોવનદાસ ગુલાબચંદ.
ગાંધી રતનચંદ પાનાચંદ.

ઠે. ભીંડીબજાર—પાટકા બીલ્ડીંગ.
મુંબઈ.

આવૃત્તિ ત્રીજી. પ્રત ૧૫૦૦.
સંવત ૧૯૮૩. સને ૧૯૨૭.

શ્રી "વીર-શાસન" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. રતીલાલ કેશવલાલે છાપ્યું. ઠે. હાજાપટેલની પોળ,—અમદાવાદ.

કીંમત સદુપયોગ.

૧૨૪૬૩

શ્રી વિદ્યાલયમાં થતાં કામકાજની યાદી.

મુંબાઇ–'શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય' એ ખાતાનો કાર્ય-ક્રમ નીચે પ્રમાણે છે. આ ખાતાને હાલ આઠમું વર્ષ ચાલે છે.

૧ આ ખાતાની કમીટી આવક–જાવકનો હીસાબ દરવર્ષે બહાર પાડે છે. ૨. દર માસની આઠમ પાખીએ અને પર્યુષણમાં કસાઇવાડે કપાતા જીવોને છોડાવવામાં આવે છે. ૩. ધાર્મિક અભ્યાસ માટે ચોપડીઓ, ૪. પુંજણીઓ, કાચા થાળીયો મફત આપવામાં આવે છે. ૫. અશક્ત માણસો માટે દવાની ગોઠવણ થાય છે. ૬. જીવદયા ખાતે આવતી રકમની પહોંચ મોકલી, તેની વિગત રીપોર્ટમાં લેવાય છે. ૭. પાંચ પરમી ટીપો છપાવી મોકલાય છે. ૮ વિદ્યાલયનું મકાન દિવસે ખુલ્લું રહે છે ને ધર્મ ઉપગરણ અશક્ત સિવાય પાસેથી કીંમત લઇ અપાય છે. ૯. ધાર્મિક પુસ્તકો છપાવી પડતર કીંમતે અપાય છે. ૧૦. આ ખાતાને મદદ આપનારે ધર્માદા પેટી રાખી છે, તેની રકમ નામવાર જમે કરી, રીપોર્ટ દ્વારા બહાર પડે છે. આશા છે કે દાનવીર ગૃહસ્થો પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવી આ ખાતાને બનતી મદદ કરશે. અહીં જ્ઞાનભંડાર રૂ. ૧॥, ઉપદેશસાગર રૂ. ૨, વૈરાગ્યશતક પુર્વાર્ધ રૂ. ૨, ઉત્તરાર્ધ રૂ. ૨॥, ભાવનાશતક રૂ. ૧, જૈન સ્તુતિ ૦।≈, સામાયિક–પ્રતિક્રમણ ૦।, આત્મસિદ્ધિ ૦। તેમજ શ્રી નાનચંદ્રજી સ્વામીકૃત પુસ્તકો પણ મળે છે. લી૦ સેવકો.

શાહ ત્રીભોવનદાસ ગુલાબચંદ

ગાંધી રતનચંદ પાનાચંદ.

અમદાવાદમાં–પુસ્તકો છપાવવાનું અને મળવાનું ઠેકાણું:—

સંઘવી વાડીલાલ કાકુભાઇ.

સારંગપુર–તળીયાની પોળ.

॥ श्री वीतराग·वाय नमः ॥

શ્રી સામાયિક વ્રત.

મૂળ પાઠ ૧ લો. नमोक्कारमंत्र.

નમોઅરિહંતાણું । નમો સિદ્ધાણું । નમો આયરિયાણું । નમો ઉવજ્ઝાયાણું । નમો લોએ સવ્વસાહૂણું ॥

શબ્દાર્થ પાઠ ૧ લો. નમોક્કાર.

નમો—નમસ્કાર હોજો. **અરિહંતાણું**—કર્મરૂપ વેરીના હણનાર એવા **અરિહંતને**, જેણે ચાર ઘનઘાતી કર્મ—જ્ઞાનાવરણી, દર્શનાવરણી, મોહની અને અંતરાય, ક્ષય કર્યા તથા જેનાથી કાંઈ રહસ્ય છાનું નથી અને જે ચોત્રીશ અતિશયે તથા પાંત્રીશ પ્રકારની વાણીએ અને બાર ગુણે કરી બીરાજમાન છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. **સિદ્ધાણું**—સકળ સાધ્યા જેણે તે **સિદ્ધ** ભગવંતને, જે આઠ કર્મ ખપાવી સિદ્ધના સુખને પામ્યા, તથા એકત્રીસ ગુણે કરી સહિત છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. **આયરિયાણું**—આચાર્યજીને, જે શુદ્ધ રીતે જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ અને વીર્ય એ પાંચ આચાર પોતે પાળે અને બીજાને પળાવે તથા છત્રીશ ગુણે કરી સહિત છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. **ઉવજ્ઝાયાણું**—ઉપાધ્યાયજીને. જે શુદ્ધ સૂત્રાર્થ ભણે,

ભણાવે તથા પચીશ ગુણે કરી સહિત છે. **નમો**—નમસ્કાર હોજો. લોએ—લોકને વિષે, **સવ્વસાહુણં**—સર્વ સાધુને, જે જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર અને તપના સાધનાર તથા સત્તાવીશ ગુણે કરી સહિત છે.

મૂળ પાઠ ૨ જો. તિખ્ખુત્તો.

તિક્ખુત્તો, આયાહિણં-પયાહિણં, વંદામિ । નમંસામિ । સક્કારેમિ, સમ્માણેમિ । કલ્લાણં, મંગળં, દેવયં, ચેઇયં । પજ્જુવાસામિ

શબ્દાર્થ પાઠ ૨ જો. તિક્ખુત્તો.

તિક્ખુત્તો	ત્રણવાર
આયાહિણં-પયાહિણં	(જમણા કાનથી ડાબા કાન સુધી) આવર્ત્તનથી પ્રદક્ષિણા કરીને
વંદામિ	વાંદુ છું (સ્તુતિ કરૂં છું) [કરૂં છું.
નમંસામિ	(નમાવી) નમસ્કાર
સક્કારેમિ	સત્કાર કરૂં છું:(વિનયભક્તિથી)
સમ્માણેમિ	સન્માન દઉં છું. (ગુણગાન કરી)
કલ્લાણં	કલ્યાણકારી
મંગળં	મંગળકારી
દેવયં	ધર્મદેવ, દેવતરૂપ.
ચેઇઅં	જ્ઞાનવંત (છો તેથી)
પજ્જુવાસામિ	પર્યુપાસના કરૂં છું—સેવા કરૂં છું.

મૂળ પાઠ ૩ જો. ઇરિયાવહિયા.

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં । ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ । ગમણાગમણે । પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા-ઉત્તિંગ-પણગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડા સંતાણા-સંકમણે । જે મે જીવા વિરાહિયા । એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં ।।

શબ્દાર્થ પાઠ ૩ જો. ઇરિયાવહિયા.

ઇચ્છામિ	ઇચ્છું છું
પડિક્કમિઉં	પાપ કર્મથી છુટવાને
ઇરિયાવહિયાએ	માર્ગમાં ચાલતા (જીવ જંતુની થતી)
વિરાહણાએ	વિરાધનાથી
ગમણાગમણે	જતા આવતા
પાણક્કમણે	પ્રાણોને દબાવ્યા હોય
બીયક્કમણે	બીજ કચર્યા હોય
હરિયક્કમણે	લીલી વનસ્પતિ કચરી હોય
ઓસા	ઝાકળ

ઉત્તિંગ	કીડીયારૂં
પણુગ દગ	લીલફૂલ, કાચુ પાણી,
મટ્ટી	સચિત્ત માટી
મકકડા સંતાણુ	કરોળીયાની જાળ
સંકમણે	(એ સર્વ) કચર્યા હોય
જે મે જીવા	જે મેં જીવોને
વિરાહિયા	પીડા કરી હોય
એગિંદિયા	એક ઇંદ્રિયવાળા
બેઇંદિયા	બે ઈંદ્રિયવાળા
તેઇંદિયા	ત્રણ ઇંદ્રિયવાળા
ચઉરિંદિયા	ચાર ઇંદ્રિયવાળા
પંચિંદિયા	પાંચ ઈંદ્રિયવાળા
અભિહયા	સામા આવતા હણ્યા હોય
વત્તિયા	ધૂળઆદિથી ઢાંકયા હોય
લેસિયા	મસળ્યા હોય
સંઘાઇયા	એકઠા કર્યા હોય
સંઘટ્ટિયા	છુઆ હોય, દુહવ્યા હોય
પરિયાવિયા	પરિતાપ-કષ્ટ આપ્યા હોય
કિલામિયા	કિલામના ઉપજાવી હોય
ઉદ્દવિયા	ઉદ્દવેગ ઉપજાવ્યો હોય
ઠાણાઓ ઠાણુ	એક સ્થાનકેથી બીજે

સંકામિયા	મુકયા હોય
જીવિયાઓ	જીવિતથકી
વવરોવિયા	જુદાં પાડયા હોય
તસ્સ	તેના
મિચ્છા મિ દુક્કડં	નિષ્ફળ હો મારા પાપ.

મૂળ પાઠ ૪ થો. તસ્સઉત્તરી.

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણું, પાયચ્છિત્ત કરણેણું, વિસોહી કરણેણું, વિસલ્લીકરણેણું, પાવાણું કમ્માણું, નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ઠામિ કાઉસગ્ગં ॥ અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ, સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં, એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો. જાવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, નમોક્કારેણું, નપારેમિ, તાવ કાયં ઠાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણં, અપ્પાણું વોસિરામિ ॥

શબ્દાર્થ પાઠ ૪ થો. તસ્સ ઉત્તરી.

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણું	તેને ઉત્કૃષ્ટ કરવાને
પાયચ્છિત્ત કરણેણું	પ્રાયશ્ચિત-આલોચના કરવાને
વિસોહી કરણેણું	વિશેષ શુદ્ધિ કરવાને

વિસલ્લી કરણેણં	શલ્યનો ત્યાગ કરવાને
પાવાણં કમ્માણં	પાપને, કર્મને
નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ	નાશ કરવા અર્થે
ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં	કરૂં છું, કાયોત્સર્ગ
અન્નથ	અન્ય (ક્રિયાઓ દ્વારા)
ઉસસિએણં	ઉછ્વાસથી
નીસસિએણં	નિઃશ્વાસથી
ખાસિએણં	ખાંસીથી
છીએણં	છીંકથી
જંભાઇએણં	બગાસાંથી
ઉડુએણં	ઓડકારથી
વાયનિસગ્ગેણં	પુંઠે વાયુના સરવાથી
ભમલીએ	ચક્કર, ફેરથી
પિત્ત મુચ્છાએ	પિત્ત-વિકારની મૂર્ચ્છાથી
સુહુમેહિં	સૂક્ષ્મ
અંગ સંચાલેહિં	અંગ-સંચારથી
સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં	સૂક્ષ્મ કફ-સંચારથી
સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં	સૂક્ષ્મ દ્રષ્ટિ-સંચારથી
એવમાઇએહિં	ઈત્યાદિ
આગારેહિં	આગારોથી
અભગ્ગો	અભંગ

અવિરાહિઓ	અવિરાધીત
હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો	હજો મારો કાયોત્સર્ગ
જાવ	જ્યાં સુધી
અરિહંતાણં	અરિહંત
ભગવંતાણં	ભગવાનોને
નમોક્કારેણં	નમસ્કાર કરી (કાયોત્સર્ગ)
ન પારેમિ તાવ	ન પારૂં ત્યાંસુધી
કાયં	શરીરને, કાયાને
ઠાણેણં	સ્થિર કરીને
મોણેણં	મૌન રહીને
ઝાણેણં	ધ્યાન ધરીને
અપ્પાણં	પોતાના આત્માને [કરૂં (
વોસિરામિ	(અશુભ વ્યાપારોથી) અલગ

અહીં "ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં" થી "જીવિયાઓ વવરોવિયા તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં" સુધી તથા એક નવકાર સુધી મનમાં બોલીને કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને 'નમો અરિહંતાણં' શબ્દ બોલી પાળવો.

મૂળ પાઠ ૫ મો. લોગસ્સ.

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે;
અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી.
ઉસભમજિઅંચ વંદે, સંભવમભિનંદણંચ સુમઇં:
પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણંચ ચંદપ્પહંવંદે

સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ;
વિમલમણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ.
કુંથું અરં ચ મલ્લિ, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ;
વંદામિ રિટ્ઠનેમિં પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ૪
એવં મએ અભિત્થુઆ, વહુય રયમલા પહીણ જરમરણા;
ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ૫
કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા;
આરૂગ્ગ બોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમં દિંતુ. ૬
ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા;
સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ૭

શબ્દાર્થ પાઠ ૫ મો. લોગસ્સ.

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે	લોકના પ્રકાશના કરનાર,
ધમ્મ તિત્થયરે જિણે	ધર્મરૂપ તીર્થની સ્થાપના કરનાર, રાગદ્વેષના જીતનાર,
અરિહંતે	તીર્થંકરોની
કિત્તઇસ્સં	સ્તુતિ કરીશ
ચઉવીસંપિ	ચોવીશે તીર્થંકરો અને
કેવલી	સામાન્ય કેવલી, કેવળજ્ઞાની
ઉસભ	ઋષભદેવને
મજિઅં ચ	અજિતનાથને અને
વંદે	વાંદું છું
સંભવં	સંભવનાથને
મભિનંદણં ચ	અભિનંદનને અને

સુમઇં ચ	સુમતિનાથને અને
પઉમપ્પહ	પદ્મપ્રભુને
સુપાસં	સુપાર્શ્વનાથને
જિણં ચ	જિનને અને
ચંદપ્પહં વંદે	ચંદ્રપ્રભુને નમું છું
સુવિહિંચ પુપ્ફદંતં	સુવિધિનાથ–પુષ્પદન્તને
સીઅલ	શીતલનાથને
સિજ્જંચ	શ્રેયાંસનાથને
વાસુપુજ્જં ચ	વાસુપૂજ્યને અને
વિમલ	વિમલનાથને
મણતં ચ	અનંતનાથને અને
જિણં ધમ્મં	જિનેશ્વરને ધર્મનાથને
સંતિં ચ	શાન્તિનાથને અને
વંદામિ	વન્દન કરૂંછું.
કુંથું અરં ચ	કુંથુનાથને અરનાથને અને
મલ્લિં વંદે	મલિનાથને વાંદુ છું.
મુણિસુવ્વયં	મુનિસુવ્રતને
નમિજિણં ચ	નમિનાથ જિનેશ્વરને અને
વંદામિ	વંદન કરૂં છું
રિટ્ઠનેમિં	અરિષ્ટનેમિ–નેમિનાથને
પાસં તહ	પાર્શ્વનાથને તથા

વદ્ધમાણું ચ	વર્દ્ધમાન-મહાવીર ભગવાનને
એવં મએ	એ પ્રમાણે મેં
અભિત્થુઆ	સ્તવન કર્યું
વહુય રય મલ	ટાલ્યા છે કર્મરૂપી રજ-મેલ
પહીણુ જર મ[illegible]ણા	ખપાવ્યા છે વૃદ્ધાવસ્થા, મરણ
ચઉવી સંપિ	ચોવીશે અને
જિણવરા	સામાન્ય જિનેશ્વરો
તિત્થયરા	તીર્થનાં પ્રવર્તકો
મે પસીયંતુ	મારા ઉપર પ્રસન્ન હો
કિત્તિય	(વચનથી) કીર્ત્તન કરાયેલા
વંદિય	(કાયા યોગથી) વંદાયેલા
મહિયા	(મન યોગથી) પૂજાયેલા
જે એ લોગસ્સ	જે આ લોકમાં
ઉત્તમા સિદ્ધા	ઉત્તમ, પ્રધાન સિદ્ધ છે.
આરૂગ્ગ બોહિ [illegible]ં	આરોગ્ય અને ધર્મનો લાભ
સમાહિ વર	સમાધિ શ્રેષ્ઠ, પ્રધાન
મુત્તમં	ઉત્તમ (જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર વિષે એકતા.)
[illegible]દિંતુ	આપો
ચંદેસુ નિમ્મ[illegible]	ચંદ્રોથી વિશેષ નિર્મળ
આઇચ્ચેસુ અ[illegible]ં	સૂર્યોથી અધિક

પયાસયરા	પ્રકાશ કરનાર
સાગર-વર-ગંભીરા	મહા સમુદ્ર જેવા ગંભીર
સિદ્ધા સિદ્ધિં	સિદ્ધ ભગવાન સિદ્ધિ-મોક્ષ
મમ દિસંતુ	મને આપો.

મૂળપાઠ ૬ ઠો. કરેમિભંતે.

દ્રવ્ય થકી સાવજ્જ જોગનાં પચ્ચખાણ, ક્ષેત્ર થકી આખા લોક પ્રમાણે, કાળથકી બે ઘડી, ઉપરાંત ન પાળું ત્યાં સુધી, ભાવથકી છ કોટીએ પચ્ચખાણ કરેમિ ભંતે! સામાઇયં સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ, જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ દુવિહં તિવિહેણં ન કરેમિ ન કારવેમિ મણસા વયસા કાયસા તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ.

શબ્દાર્થ પાઠ ૬ ઠો. કરેમિ ભંતે.

કરેમિ ભંતે	કરૂં છું હે પૂજ્ય !
સામાઇયં	સામાયિકવ્રત
સાવજ્જં જોગં	પાપસહિત વ્યાપારને
પચ્ચક્ખામિ	ત્યાગ કરૂં છું.
જાવ નિયમં	જ્યાંસુધી નિયમને
પજ્જુવાસામિ	પર્યુપાસના કરૂં છું. સેવું છું,
દુવિહં	બે પ્રકારના (કરણથી)
તિવિહેણં	ત્રણ પ્રકારના (યોગથી)
ન કરેમિ	નહિ કરૂં

ન કારવેમિ	નહિ કરાવું.
મણુસા	મનથી
વયસા	વચનથી
કાયસા	કાયાથી
તસ્સ	તેનાથી [પ્રથમના પાપોથી]
ભંતે	હે સ્વામિન્ !
પડિક્કમામિ	નિવૃત્ત થાઉં છું
નિંદામિ	નિંદા કરૂં છું
ગરિહામિ	વિશેષ નિંદા કરૂં છું
અપ્પાણું	આત્માને [આ પાપ વ્યા-
વોસિરામિ	પારથી] દૂર રાખું છું.

મૂળ પાઠ ૭ મો. નમોત્થુણં.

નમોત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં આઇગરાણં તિત્થ-યરાણં સયં-સંબુદ્ધાણં પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં પુરિસ-વર પુંડરીઆણં પુરિસ-વરગંધ-હત્થીણં, લોગુત્તમાણં લોગ-નાહાણં-લોગ-હિઆણં લોગ-પઇવાણં લોગ-પજ્જોઅ-ગ-રાણં અભય-દયાણં ચક્ખુ દયાણં મગ્ગ-દયાણં સરણ-દયાણં જીવ-દયાણં બોહિદયાણં, ધમ્મ-દયાણં ધમ્મ-દેસયાણં ધમ્મ નાયગાણં ધમ્મ-સારહીણં ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્ક-વટ્ટીણં દીવો તાણં સરણં ગઇ પઇઠા, અપ્પડિહય-વર-નાણ-દંસણ

ધરાણું વિઅટ્ટછઉમાણું જિણાણું, જાવયાણું તિન્નાણું તારયાણું, બુદ્ધાણું બોહયાણું, મુત્તાણું મોઅગાણું, સવ્વન્નૂણું સવ્વદરિસીણું, સિવ મયલ મરૂય મણુંત મકખય મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિ ગઇ-નામધેયં ઠાણું સંપત્તાણું નમોજિણાણું જિઅભયાણું.

શબ્દાર્થ પાઠ ૭ મો. નમોત્થુણં.

નમોત્થુણં	નમસ્કાર હો
અરિહંતાણં	અરિહંત [કહે છે)
ભગવંતાણં	ભગવાનને (તે કેવા છે તે
આઇગરાણં	ધર્મની શરૂઆત કરનારા
તિત્થયરાણં	ચારતીર્થની સ્થાપના કરનારા
સયં-સંબુદ્ધાણં	સ્વયંમેવ બોધ પામેલા
પુરિસુત્તમાણં	પુરૂષોમાં શ્રેષ્ટ
પુરિસ-સીહાણં	પુરૂષોમાં સિંહ સમાન
પુરિસ-વર-પુંડરીઆણં	પુરૂષોમાં શ્રેષ્ટ કમલ સમાન
પુરિસ-વર-ગંધ-હત્થીણં	,, ઉત્તમ ગંધહસ્તિ સમાન
લોગુત્તમાણં	લોકમાં ઉત્તમ
લોગ-નાહાણં	લોકના નાથ
લોગ-હિઆણં	લોકનુ હિત કરનારા

લોગ-પઇવાણં	લોકમાં દીપક સમાન
લોગ-પજ્જોઅ-ગરાણં	લોકમાં ઉદ્યોત કરનારા
અભય-દયાણં	અભય દેનારા
ચક્ખુ-દયાણં	(જ્ઞાન) ચક્ષુ દેનારા
મગ્ગ-દયાણં	(મોક્ષ) માર્ગના દાતા
સરણ-દયાણં	શરણ દેનારા
જીવ-દયાણં	સંયમ-જીવતરના દેનારા
બોહિ-દયાણં	બોધિ-સમ્યક્ત્વના દેનારા
ધમ્મ-દયાણં	ધર્મના દાતા
ધમ્મ-દેસયાણં	ધર્મના ઉપદેશક
ધમ્મ-નાયગાણં	ધર્મના નાયક
ધમ્મ-સારહીણં	ધર્મના સારથિ
ધમ્મ-વર-ચાઉરંત	ધર્મમાં પ્રધાન, ચાર ગતિનો
ચક્ક-વટ્ટીણં	અંત કરનારા ચક્રવર્તી સમાન
દીવો	દ્વીપ સમાન આધાર રૂપ
તાણં	કર્મશત્રુથી બચાવનાર
સરણં	શરણરૂપ
ગઇ	આધાર, દુઃખી જીવોને
પઇટ્ઠા	પ્રતિષ્ઠા (પડતાને ટેકારૂપ)
અપ્પડિહય-વર-નાણ-	અપ્રતિહત તથા શ્રેષ્ઠ એવા
દંસણ-ધરાણં	જ્ઞાન-દર્શનના ધારણ કરનાર
વિઅટ્ટછઉમાણં	છદ્મ અર્થાત્ ઘાતિકર્મ રહિત

જિણાણં જાવયાણં	(રાગદ્વેષને) પોતે જીતનારા અને બીજાને જીતાડનારા
તિન્નાણં તારયાણં	(સંસારથી) પોતે તર્યા અને અન્યોને તારનારા
બુદ્ધાણં બોહયાણં	પોતે બોધ પામેલા અને બીજાઓને પમાડનારા
મુત્તાણં મોઅગાણં	(બન્ધનથી) પોતે છુટેલા અને બીજાઓને છોડાવનારા
સવ્વન્નૂણં	સર્વજ્ઞ
સવ્વદરિસીણં	સર્વદર્શી (તથા)
સિવ	નિરૂપદ્રવ
મયલ મરૂય મણંત	સ્થિર–રોગ–અન્ત–રહિત
મક્ખય	અક્ષય
મવ્વાબાહં	બાધા–રહિત
મપુણરાવિત્તિ	પુનરાગમન રહિત (એવું)
સિદ્ધિ ગઈ	સિદ્ધિ ગતિ
નામધેયં ઠાણં	નામના સ્થાનને
સંપત્તાણં	પ્રાપ્ત કરનારા
નમો જિણાણં	નમસ્કાર હો જિન ભગવાનને
જિઅભયાણં	ભયના જીતનારા

અરિહંત પ્રભુને ઉદ્દેશીને બોલતાં પાઠના છેલ્લાં શબ્દો:—

નામધેયં ઠાણં	નામના સ્થાનને
સંપાવિઉ કામાણં	પ્રાપ્ત કરવાના ઈચ્છકને

મૂળ પાઠ ૮ મો. સામાયિક પાળવાનો વિધિ.

(પહેલા પાઠથી લોગસ્સ સુધીની ક્રિયા આદરવાની રીતે કરીને છઠ્ઠા પાઠને ઠેકાણે નીચે મુજબ કહેવું):—

દ્રવ્ય થકી સાવજ્જ જોગનાં પચ્ચખાણ કર્યાં હતાં તે પૂરાં થયાં તે પાળું છું. ક્ષેત્ર થકી આખા લોક પ્રમાણે, કાળ થકી બે ઘડી, ઉપરાંત ન પાળું ત્યાં સુધી, ભાવ થકી છ કોટીએ પચ્ચખાણ કર્યાં હતાં તે પૂરાં થયાં તે પાળું છું.

એવા નવમા સામાયિક વ્રતના પંચ અઇયારા જાણિયવ્વા ન સમાયરિયવ્વા તં જહા તે આલોઉં. મણદુપ્પણિહાણે વય-દુપ્પણિહાણે, કાયદુપ્પણિહાણે, સામાઇયસ્સ-સઇઅકરણયાએ, સામાઇયસ્સ અણવટ્ઠિયસ્સકરણયાએ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાઇયં સમ્મં કાએણં ફાસિયં પાલિયં, તીરિયં, કિત્તિયં સોહિયં, આરાહિયં આણાએ અણુપાલિત્તા ન ભવઇ તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના એ બત્રીશ દોષ માંહેલો કોઇ દોષ લાગ્યો હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં આહાર સંજ્ઞા, ભય સંજ્ઞા, મૈથુન સંજ્ઞા પરિગ્રહ સંજ્ઞા એ ચાર સંજ્ઞા માંહેલી કોઇ સંજ્ઞા કરી હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં સ્ત્રી કથા, ભત્ત કથા, દેશ કથા, રાજ કથા એ ચાર કથા માંહેલી કોઈ કથા કરી હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિચાર, અણાચાર, જાણતાં, અજાણતાં, મન, વચન, કાયાએ કરી દોષ લાગ્યા હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિક વ્રત વિધિએ લીધું, વિધિએ પાળ્યું, છતાં અવિધિએ થયું હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

સામાયિકમાં કાનો, માત્ર, મીંડી, પદ, અક્ષર, શબ્દ, ગાથા, સૂત્ર, ઓછું, અધિક, વિપરીત, ભણાયું હોય તો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

ચોવીસ તીર્થંકરનાં નામ.

૧ શ્રી ઋષભદેવ સ્વામી
૨ શ્રી અજીતનાથ સ્વામી.
૩ શ્રી સંભવનાથ સ્વામી.
૪ શ્રી અભીનંદન સ્વામી.
૫ શ્રી સુમતિનાથ સ્વામી.
૬ શ્રી પદ્મપ્રભુ સ્વામી.
૭ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ સ્વામી.
૮ શ્રી ચંદ્રપ્રભુ સ્વામી
૯ શ્રી સુવિધિનાથ સ્વામી.
૧૦ શ્રી શીતળનાથ સ્વામી.
૧૧ શ્રી શ્રેયાંસનાથ સ્વામી.
૧૨ શ્રી વાસુપૂજ્ય સ્વામી.
૧૩ શ્રી વિમળનાથ સ્વામી.
૧૪ શ્રી અનંતનાથ સ્વામી.
૧૫ શ્રી ધર્મનાથ સ્વામી.
૧૬ શ્રી શાન્તિનાથ સ્વામી.
૧૭ શ્રી કુંથુનાથ સ્વામી.
૧૮ શ્રી અરનાથ સ્વામી.
૧૯ શ્રી મલ્લીનાથ સ્વામી.
૨૦ શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામી.
૨૧ શ્રી નમીનાથ સ્વામી.
૨૨ શ્રી નેમનાથ સ્વામી.
૨૩ શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામી.
૨૪ શ્રી મહાવીર સ્વામી.

સામાયિક કરવાનો વિધિ.

૧. નમોકકાર, ૨. તિક્ખુત્તો, ૩. ઇરિયાવહિયા, તસ્સઉત્તરીના પાઠ અનુક્રમે બોલવા; બાદ ઇરિયાવહિયા અને નમોકકારના પાઠનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ 'નમોઅરિહંતાણં' શબ્દ બોલી પાળવો. પછી લોગસ્સ પાઠ બોલી ગુરૂજીને સવિનય વંદન કરી સામાયિક કરવા આજ્ઞા માગવી અને 'કરેમીભંતે' નો છઠ્ઠો પાઠ બોલવે બાદ જમણો ઢીંચણ જમીન ઉપર સ્થાપી, ડાબો ઢીંચણ ઉભો રાખી, બે હાથ જોડી, અંજળી મસ્તકે અડકાડી નમોત્થુણંનો પાઠ બે વખત કહેવો. બીજી વખત બોલતી વખતે 'સિદ્ધિગઈ નામધેયં' સુધી બોલ્યા પછી 'ઠાણં સંપાવિઉં કામાણં' શબ્દ બોલવા અને 'નમોત્થુણં મમ ધમ્મગુરૂસ્સ ધમ્માયરિયસ્સ' શબ્દો બોલી ગુરૂનું ગુણકીર્ત્તન કરવું.

સામાયિક પાળવાનો વિધિ.

સામાયિકનો કાળ પૂર્ણ થયે પ્રથમની માફક પહેલાથી પાંચમા પાઠ સુધી બોલી આઠમો સામાયિક પાળવાને વિધિનો પાઠ બોલવો પછી પ્રથમની માફક આસને બેસી નમોત્થુણં બે વખત બોલવું અને 'નમોત્થુણં મમ ધમ્મગુરૂસ્સ ધમ્માયરિયસ્સ' શબ્દો બોલી નમોકકાર પાઠનો ત્રણ વખ કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પાળ્યા બાદ સામાયિક વ્રતથી ... થવાય છે.